
Programma Emissie Symposium Water – 20 juni 2023**Locatie: de Observant, Stadhuidplein 7 in Amersfoort (www.observant.nl)**

12:45 Inloop**13:15 Opening en welkom**
Gert-Jan de Maagd (Overdagvoorzitter)**13.30 Nieuwe ontwikkelingen in de Emissieregistratie**
Petra Krystek (Deltares)

De belangrijkste ontwikkelingen en actuele trends in de EmissieRegistratie van oppervlaktewater worden onder de loep genomen. Hierbij zullen enkele stof-specifieke trends van de periode 1990 – 2021 en verbeteringen worden gepresenteerd; hiernaast worden de recent opgestarte vernieuwingen in de EmissieRegistratie toegelicht. Tevens wordt een doorkijk gegeven naar de rest van het programma.

13.45 PFAS – zijn we te laat met het terugdringen van emissies?
Jacob de Boer (VU)

Nieuwe inzichten in de immunotoxiciteit van per- en polygefluoreerde alkylstoffen (PFAS) hebben geleid tot zorg voor de volksgezondheid. Nederlands oppervlaktewater, drinkwater, ons duingebied en zeeschuim zijn allemaal in hoge mate verontreinigd met PFAS. Dat geldt nog meer voor de omgeving van fabrieken waar deze stoffen vrijkomen.

De ervaring met andere persistente stoffen zoals DDT en polychloorbifenylen (PCB's) heeft blijkbaar niet kunnen verhinderen dat een dergelijke verontreiniging opnieuw optreedt.

14.15 Richtlijn stedelijk afvalwater
Sandra Mol (Ministerie Infrastructuur en Waterstaat)

De Europese Commissie heeft met de Green Deal van december 2019 een overkoepeld raamwerk gepresenteerd met daarin veel samenhangende initiatieven en voorstellen. Sandra Mol zal ingaan op de herziening van de richtlijn 'Behandeling van stedelijk afvalwater' die oktober 2022 is verschenen. Ze zal daarbij een uitstapje maken en de samenhang aangeven met de herzieningen van andere EU-richtlijnen die in 2022 zijn verschenen, zoals de Richtlijn Industriële Emissies en het voorstel voor de wijziging van de E-PRTR verordening naar een Portaal voor Industriële Emissies en de richtlijn Prioritaire stoffen en Grondwaterrichtlijn onder de Kaderrichtlijn water.

14.35 Integrale aanpak van industriële probleemstoffen uit lozingen op het oppervlakte water. Een indruk van het project “van Bron tot effect (B2E)”**Janneke Snijders (Waterschap Aa en Maas) & Kees Wesdorp (Deltares)**

De emissie van industriële chemicaliën uit behandeld en onbehandeld afvalwater heeft een belangrijk effect op de waterkwaliteit van oppervlaktewater en grondwater. Er is niet altijd evenveel zicht op welke bedrijven welke probleemstoffen lozen of welk aandeel vanuit huishoudens afkomstig is.

Daarom is er dringend behoefte aan een meer omvattende aanpak, waarbij het probleem wordt aangepakt volgens het beginsel bron-pad-receptor. Ons project “B2E” is om meer grip te krijgen op bekende industriële (probleem)stoffen waarbij we o.a. een generiek stappenplan ontwikkelen om transparant en onderbouwd informatie over waterkwaliteit en bronnen te verzamelen. Monitoring wordt vaak als poortwachtfunctie ingezet, maar hoe kies je uit duizenden industriële stoffen, hoe kunnen we die koppelen aan lozers en hoe gaan we daar het gesprek mee aan? Als voorbeeld zal hier de uitwerking worden gepresenteerd voor de zuiveringskring van rioolwaterzuiveringsinstallatie Dinther dat onderdeel is van Waterschap Aa en Maas.

14.55 Pauze

- 15.20 **The rather unknown case of Technology Critical Elements (TCEs) in surface waters: studies on transfer routes and analytical challenges**
Kim Gommans (Universiteit Utrecht & Deltares), Daniela Nordhoff (Universiteit Siegen/D) & Sophie Meyer (Universiteit Siegen/D)

(presentatie in het Engels)

Technology critical elements (TCEs) play a crucial role in emerging technologies, such as solar cells, flat panel displays and batteries. Two student groups conducted literature studies on these TCEs. The Utrecht University group determined the transfer routes of high-risk TCEs (lithium, cobalt, gadolinium, indium & lanthanum) to surface water in the Netherlands. The group at the University of Siegen focused on six less-studied TCEs (niobium, tantalum, gallium, indium, germanium, tellurium) in the German part of the Rhine and the challenges of measuring those elements. Relevant outcomes will be shared during this presentation.

- 15.40 **Zicht op erfemissie: kan sensortechnologie uitkomst bieden?**
Peter van der Maas (Van Hall Larenstein)

In opdracht van de Commissie Waterketen en Emissie (CWE) heeft het Centre of Expertise Watertechnologie (CEW) onderzoek gedaan naar erfemissie met behulp van sensortechnologie. Na een eerste fase (proof-of-principle) is in het veld online gemonitord op basis van surrogaatparameters. Tijdens de presentatie wordt ingegaan op de resultaten, betrouwbaarheid en toepasbaarheid van de methode.

- 16.00 **Emissieregistratie van “prehistorie” tot tweeduizendertig**
Rob Berbee, Rijkswaterstaat

In sneltreinvaart wordt een beeld geschetst van de ontwikkelingen van de ER-water (Emissieregistratie) in de afgelopen tientallen jaren. Tevens zal een doorkijk naar de toekomst worden gegeven. Een mooie start naar het vijftig jarig bestaan van de ER in 2024!

- 16.20 Afsluiting en aansluitend netwerkborrel

Vragen: mail Emissieregistratie (emissieregistratie@deltares.nl)

Inschrijven: [link naar](#) het inschrijfformulier
